ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив школе: ОШ „Милан Муњас“	Пример написале: Жељка Атлић, учитељица Љиљана Поповић и Љиљана Симић, стручне сараднице
Место, општина: Уб, Уб	
Школска управа: Ваљево	

Пример добре праксе у Основној школи „Милан Муњас“ из Уба

Кључне речи: *основна школа, интелектуалне тешкоће, прилагођавање метода; прилагођавање наставних средстава*

Опис добре праксе

Девојчица С.А. креће у школу са навршених 7 година и 7 месеци. Школску 2012/2013 годину провела је у кући, без поновног укључивања у предшколску установу, јер је по Закону узрасно прерасла понован упис (школске 2011/2012. похађала је предшколску групу, четворочасовни програм). Сада је ученица другог разреда.

На прозивци за први разред била је узнемирена (плакала је и тражила да је родитељи држе у наручју). Приликом уласка у учионицу дозивала је мајку. За време краћег обраћања учитељице родитељима, леђима је била окренута од ње и погледом тражила родитеље. По изласку родитеља узнемиреност је престала и прихватила је активност (да се представи и обоји честитку за полазак у школу).

Потиче из потпуне породице. Мајка ми је дала на увид налаз који је наговештавао да девојчица има тешкоће са говором. У почетку, родитељи су били неповерљиви и бринулу су како ће С.А бити уклопљена у рад на часу и колико ћу ја показати разумевање за потребе детета. Били су оптерећени домаћим задацима и потребом да буде све урађено као и код осталих ученика. Разговарали смо да се задаци смање и прилагоде технички, али су то одбили и код куће су сатима радили домаће задатке који су урађени до перфекције. У школи С.А није могла да ради на часу јер је била преморена од писања код куће. Кад су родитељи видели да по њиховој процени није довољно написала, питали су шта се дешава. Рекла сам им да одбија да пише и жали се да је уморна. Тражили су да будем строжија и да је „притискам“ да ради, јер је она размажена и лакше јој је да каже да је уморна него да ради.

У разговору са стручним сарадницима школе помогли смо родитељима и објаснили како да оптимално помажу С.А. Постепено су увиђали како и колико да се укључују. Посматрали су како се припремају дидактичка средства, учествовали

у њиховој припреми и давали сугестије. С.А су обучавали код куће да их примењује и врло брзо је ученица била успешнија у раду. Родитељи су изградили поверење и сарадњу са мном и стручним сарадницима и сада су сигурни да њихово дете стиче образовање према својим капацитетима.

У току првих месеци првог разреда код ученице су уочене потешкоће у савладавању наставног градива: обраде слова, бројева, учења читања, писања и рачунања.

Приметила сам слабу (краткотрајну) пажњу. На часовима је често импулсивно реаговала, не уочавајући разлику између социјално прихватљивог и неприхватљивог понашања. Одбијала је да ради (пише, боји, црта), дурила се, љутила, често и плакала.

Ученица узнемирено реагује на буку. На почетак првих капи кише тражи да се прозор затвори и прича о олуји и грмљавини. Не жели да иде у школску кухињу и на одмор, јер јој смета бука и не осећа се сигурно у таквом окружењу.

Остали ученици различито реагују на њено понашање. Девојчице се труде да што више буду у њеној близини, што С.А. понекад смета. Два, три дечака не одобравају такво понашање и смета им што она често говори наглас задатке које ради.

У току рада имала сам помоћ од дефектолога школе. Заједнички смо планирале активности и прилагођавање наставних садржаја. Договарале смо око наставних средстава, материјала и наставних листића за рад који би је стимулисали, мотивисали и олакшали рад.

Посебно је волела и тражила да користи гриз са тацном на коме је цртала линије, облике, слова и фигуре, слова од шмиргл папира залепљена на глаткој подлози. Од осталих наставних средстава коришћен је пластелин, колаж папир, папирна бројевна права, прилагођени наставни листићи, коцкице, боцкалице... С.А посебну емотивну наклоност показује према фигурама и сликама коњића, које сам јој у тренуцима напетости давала и осмишљавала рад на њима.

Због слабовидости сваки писани материјал је морао бити увећан и са већим простором за писање. У односу на остале ученике захтеви су били смањени и прилагођени. Активности које су захтевале више пажње и ангажовање ученика планиране су за 1. и 2. час, зато што је пад концентрације обично био у току 3. и 4. часа.

Друштвена догађања са великим бројем људи је збуњују, појачавају њен страх и узнемиреност од непознатог. Успела је да присуствује једном маскенбалу, али је била видно узнемирена.

С.А. је напредовала у односу на почетак школске године. Шчитава и разуме прочитано, пише по диктату, на основу слике штампаним словима ћирилице, писана слова зна, али их нерадо пише, уочава главне ликове у тексту, место и време радње, зна реченичне знаке и препознаје обавештајну, упитну и узвичну реченицу, пише велико слово на почетку реченице и у писању имена и презимена људи, уочава речи супротног и сличног значења, речник је доста побољшан.

Из математике разликује геометријске фигуре, оријентише се у простору, користи на примерима одговарајуће математичке термине (скуп, збир, разлика), пише, чита и броји до 100, одређује следбеник датог броја, сабира и одузима уз помоћ папирне бројевне праве лакше примере у скупу бројева до 20. Разуме и решава кратке и једноставне текстуалне проблеме који се своде на сабирање и одузимање.

Из света око нас разликује живу од неживе природе, именује биљке и животиње из непосредног окружења, препознаје и именује занимања људи и послове које

обављају, зна и именује дане у недељи, месеце у години, уочава како својство материјала одређује њихову употребу, тражи помоћ када има тешкоћа о раду.
С.А. много воли да пева и зна све обрађене песмице по слуху и изводи ритмичку пратњу. Разликује и именује боје, воли да црта и боји. Учествује у прилагођеним играма.
И на крају као највећи успех сматрам то што је завршна три дана школске године излазила на одмор у пратњи учитељице и свих ученика. У школском дворишту била је бука, вика, цика, пуцале су амбалаже од сока, а С. А. је уживала.
Приказане слике са продуктима су узете из свезака и портфолија ученице. Могу се видети начини, методе, дидактичка средства и техничка прилагођавања у раду са С.А.
Слика 1. Упознавање са ученицима у одељењу

Слика 2. и 3. колаж папир по шаблону

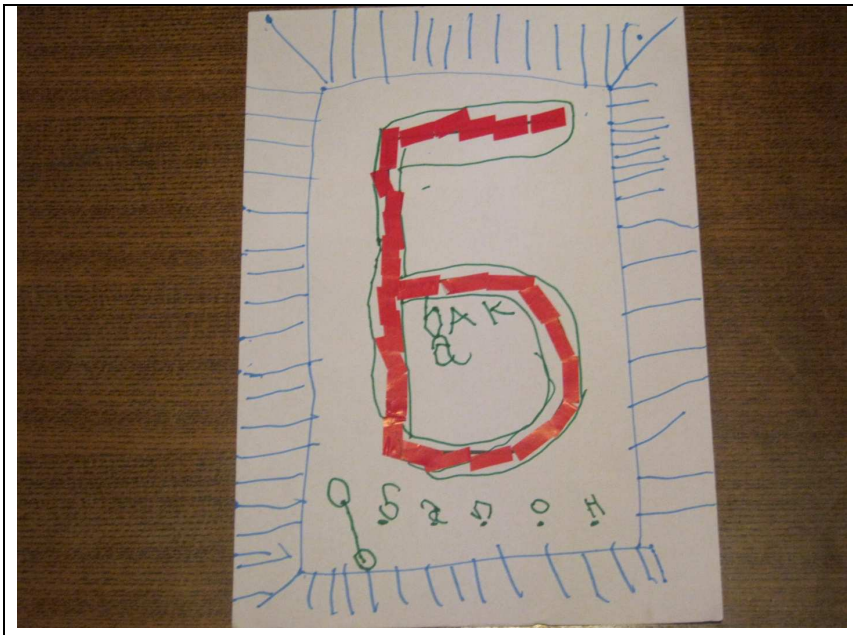

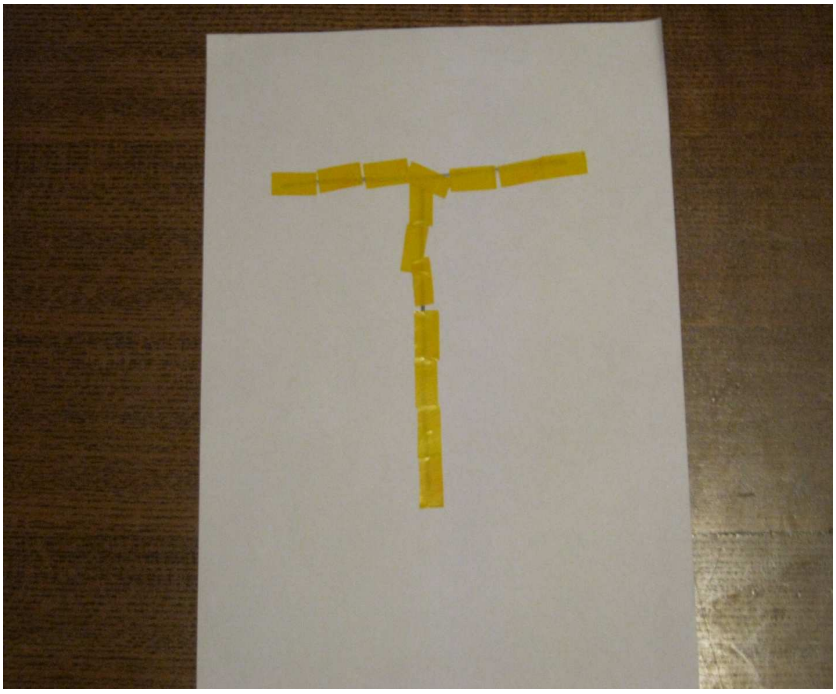

Слика 4. и 5. Слика – реч и реченица

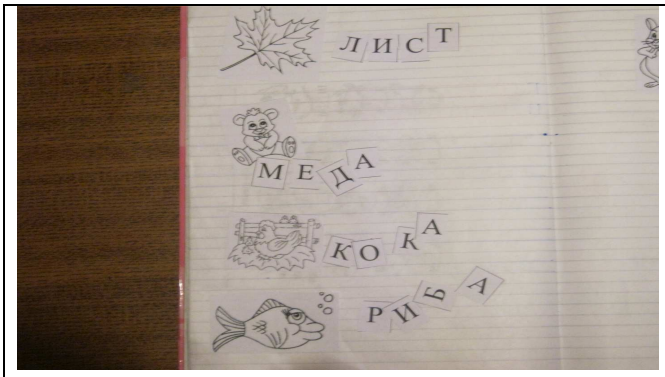

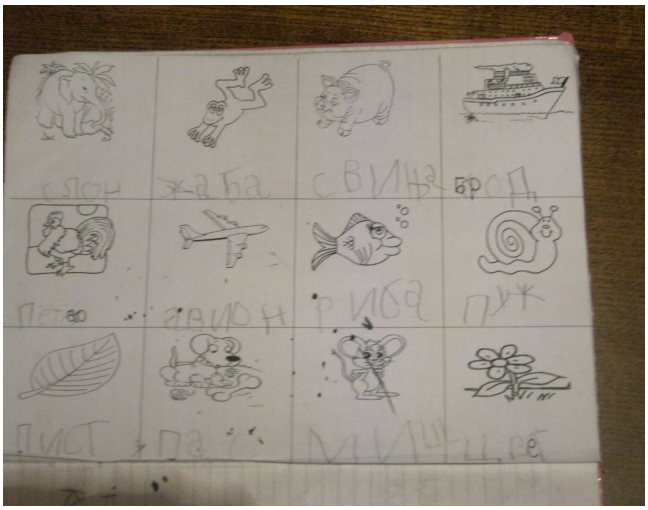

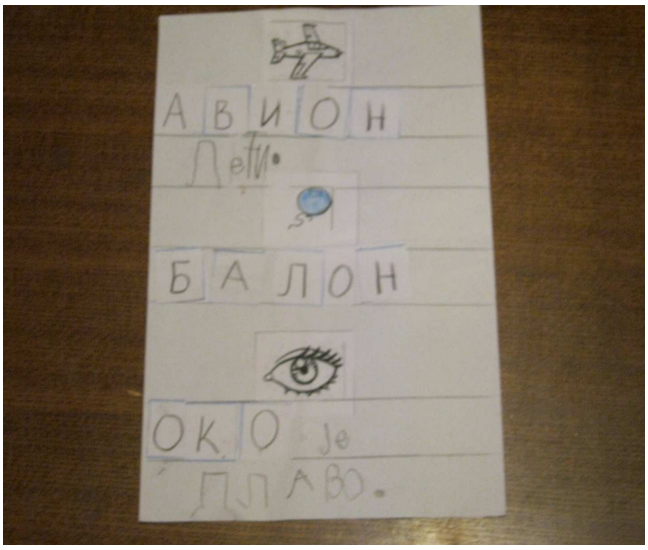

Слика 6. Грађење реченице коришћењем слике, изговорање и записивање реченице

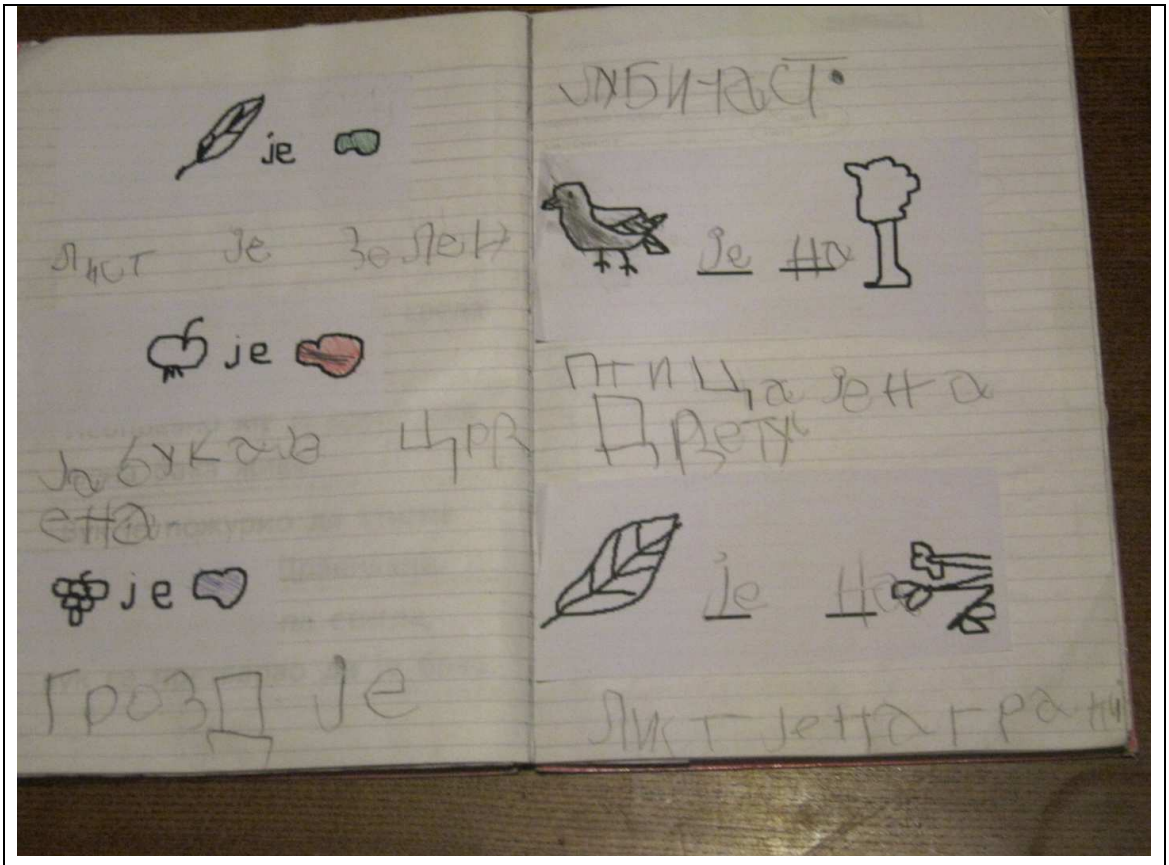

Слика 7. Примена слова у писању и разумевање захтева

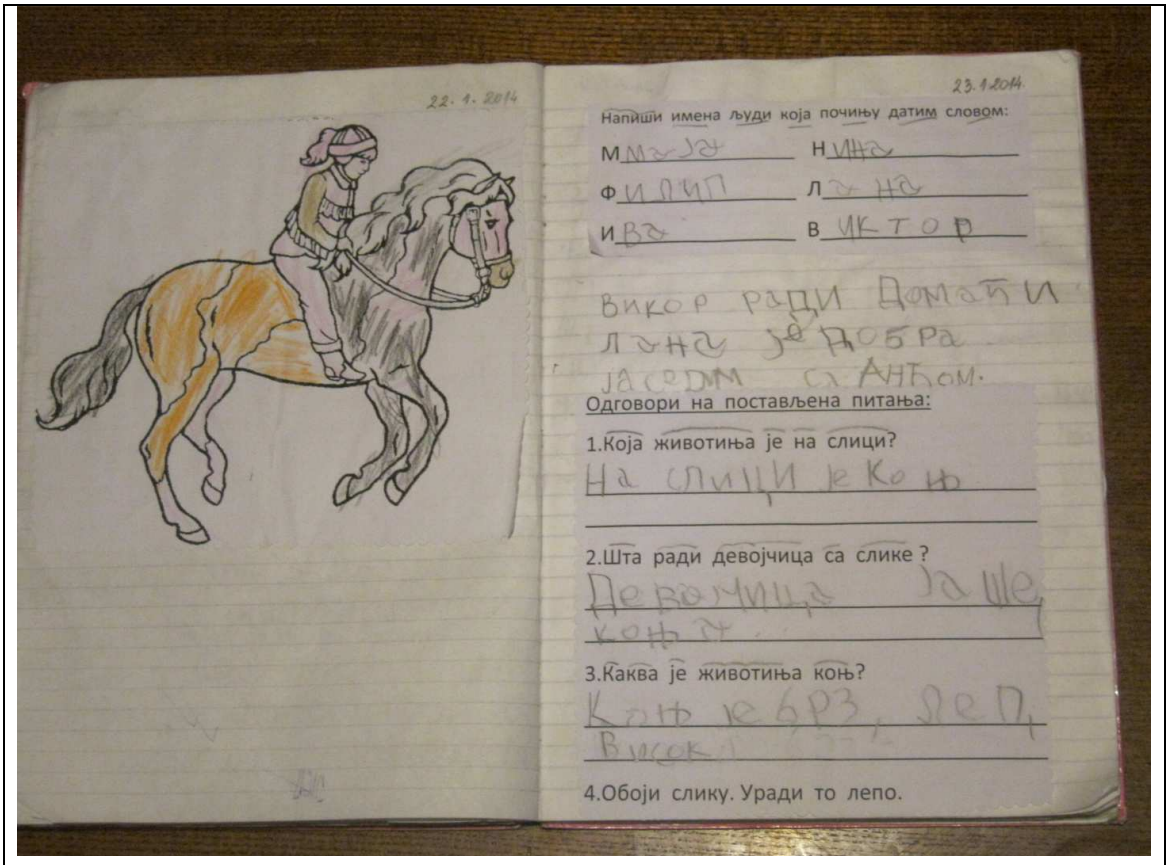

Слика 8. Кодирање и декодирање знакова у слово и реч

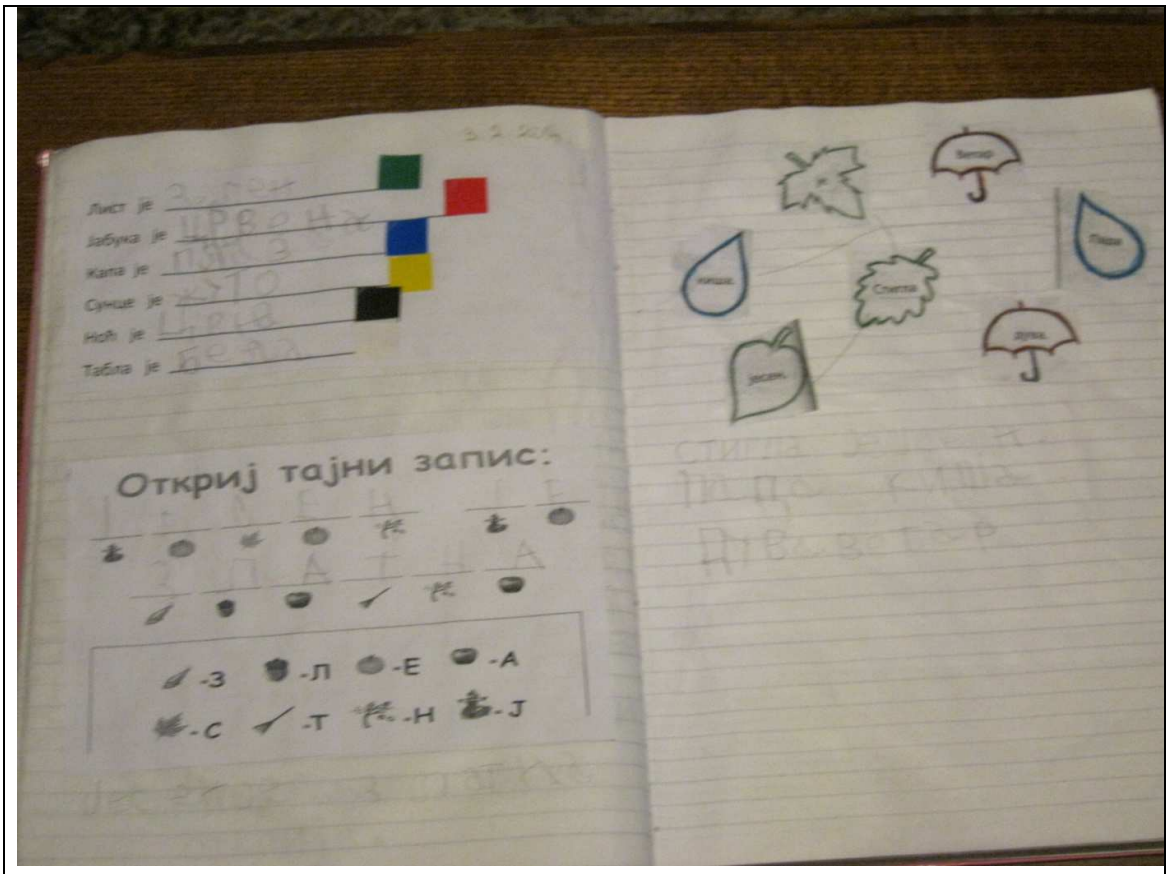

Слике 9. 10. 11. и 10 Продукти наставних садржаја из српског језика

Диктат

- ЗИМА Је дуга
БРЗО шета шумом.
Иваде гледати.
СНЕГ Је ПАО ПАДИВУ.
ДЕЧКО И КОСТА Се САНКУ.
СА ВИМА Је И ПАС МИЊА

Ј писала
самостално диктат
Трећу реченицу је сама
саставила и записала.
За домаћи преписати
писаним словима!

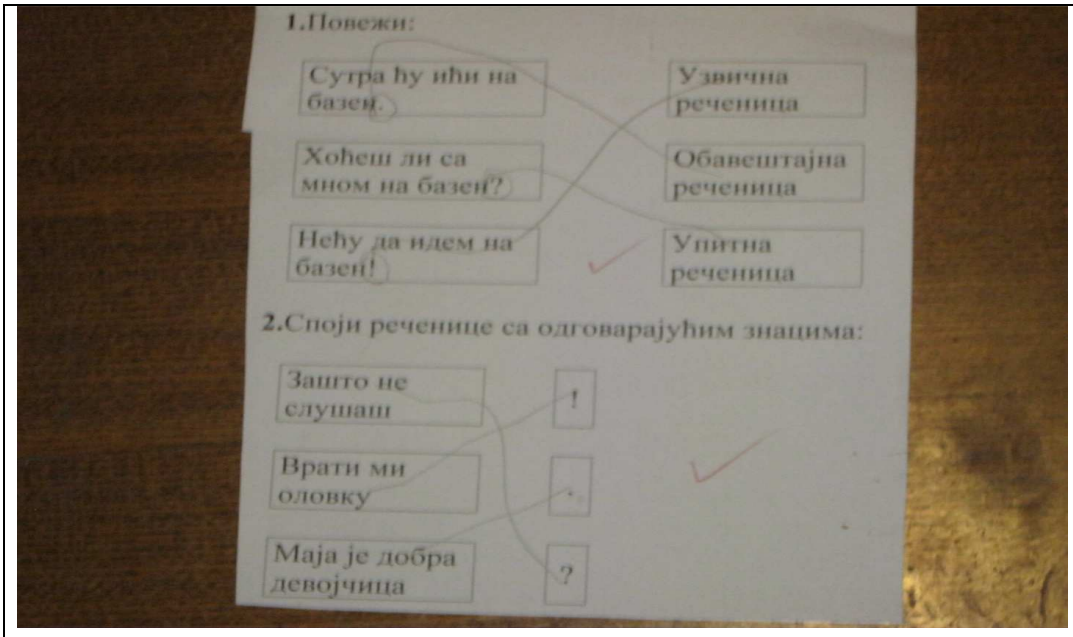

1.Повежи:

Сутра ћу ићи на базен.	Узвична реченица
Хоћеш ли са мном на базен?	Обавештајна реченица
Нећу да идем на базен!	Упитна реченица

2.Споји реченице са одговарајућим знацима:

Зашто не слушаш	!
Врати ми оловку	.
Маја је добра девојчица	?

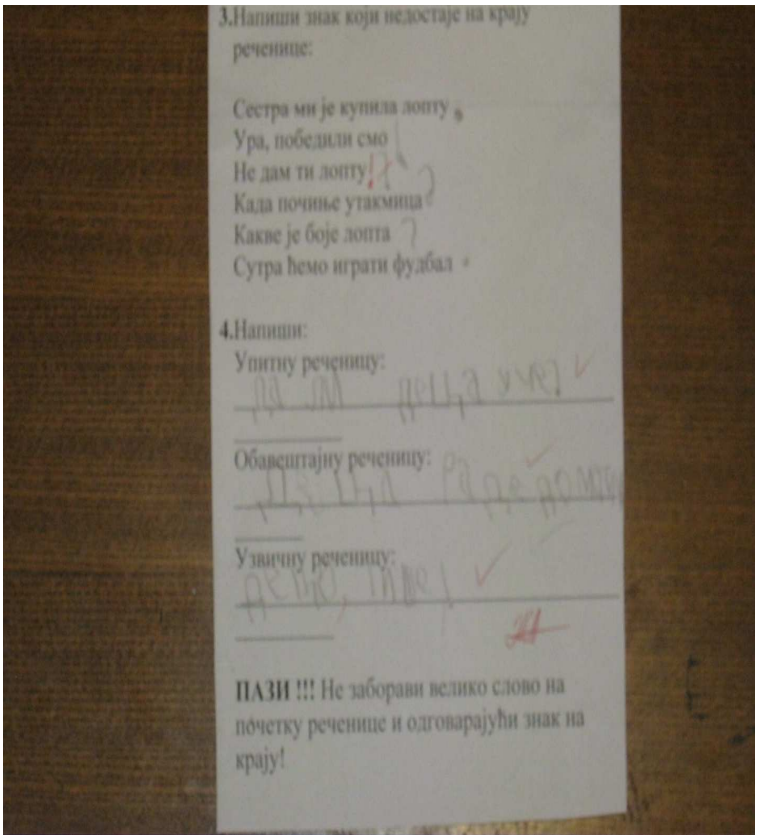

3.Напиши знак који недостаје на крају реченице:

Сестра ми је купила лопту
Ура, победили смо
Не дам ти лопту
Када почиње утакмица
Какве је боје лопта
Сутра ћемо играти фудбал

4.Напиши:

Упитну реченицу:

Обавештајну реченицу:

Узвичну реченицу:

ПАЗИ !!! Не заборави велико слово на почетку реченице и одговарајући знак на крају!

Слике наставних листови из математике хронолошки поређани, продукти са повратном информацијом о раду на часу доступни на увид родитељима.

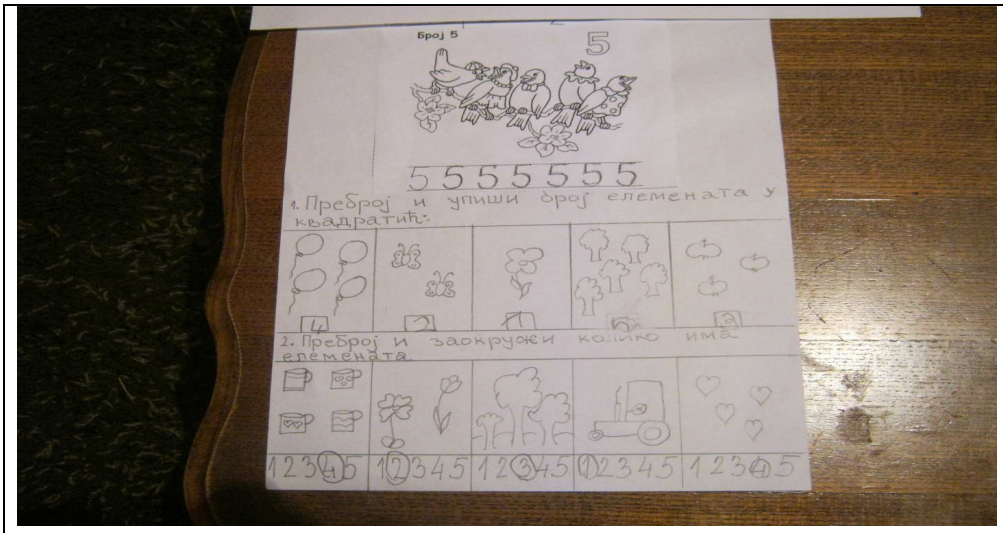
Број 5
5
5555555
1. Преброј и упиши број елемената у квадратић:
2. Преброј и заокружи колико има елемената

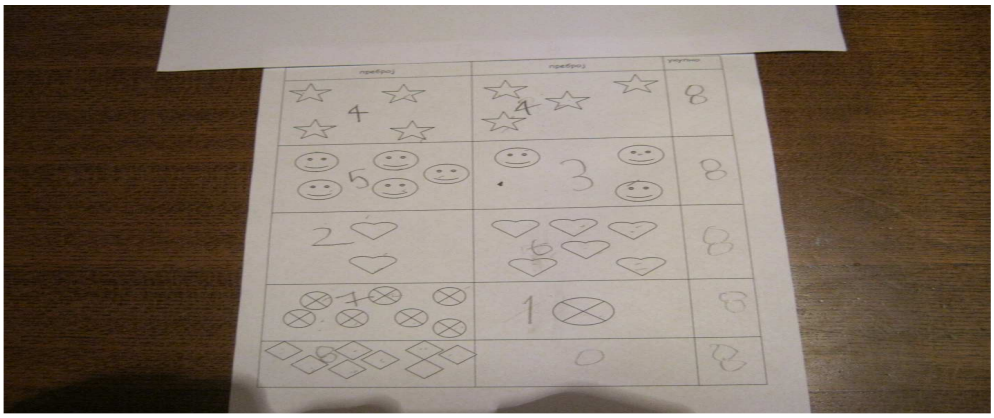
преброј
преброј
решење

Сабирање и одузимање

1. Израчунај:

20+4=24 35+2=37 50+40=90

67-3=64 82-2=80 90-20=70

2. Израчунај збир бројева 15 и 4.

(15+4)=19

3. Израчунај разлику бројева 46 и 5.

(46-5)=41

4. Нина има 24 машнице, а Тара за 3 више. Колико машница има Тара?

Р: 24+3=27

О: Тара има 27 машница

5. Веверица је имала 37 лешника изгубила је 5 лешника. Колико лешника јој је остало?

Р: 37-5=32

О: има 32 лешника

Прва задатак је помоћ учитељице. Остале је сама читала, рачунала и записивала. Лексичко-језичке грешке у задатку сама је уочила у реченици, коју је исправила.

1. Повежи бројеве са одговарајућим речима:

27	двадесет два
45	двадесет седам
68	четрдесет пет
62	шездесет шест

2. Напиши бројеве 3 десетице:

3. Спој стрелицама једнаке бројеве:

4 Д	79
2 Д 10	21
2 Д 11	80
8 Д	40

4. Упиши број који се налази између датих бројева:

37, ___, 38; 50, ___, 52;

79, ___, 81; 92, ___, 94;

5. Учи правило и настави низ:

11, 22, ___, ___, ___, ___, ___, ___, ___,

67, 68, ___, ___, ___, ___, ___, ___, ___, ___,

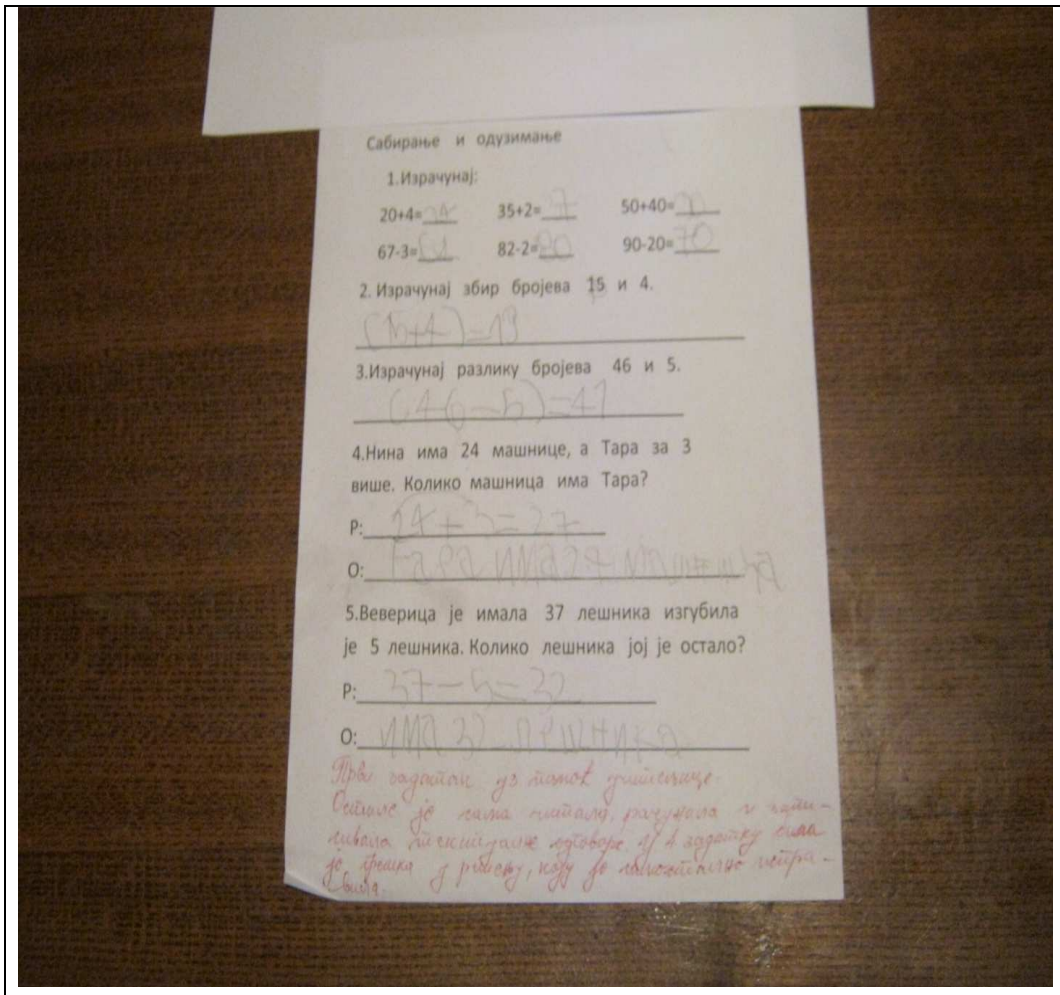

Сабирање и одузимање

1.Израчунај:

20+4=24 35+2=37 50+40=90

67-3=64 82-2=80 90-20=70

2. Израчунај збир бројева 15 и 4.

(15+4)=19

3.Израчунај разлику бројева 46 и 5.

(46-5)=41

4.Нина има 24 машнице, а Тара за 3 више. Колико машница има Тара?

Р: 24+3=27

О: Тара има 27 машница

5.Веверица је имала 37 лешника изгубила је 5 лешника. Колико лешника јој је остало?

Р: 37-5=32

О: Има 32 лешника

Први задатак уз помоћ ученице. Остали је сама читала, рачунала и записивала писмене одговоре. У 4 задатку била је грешка у ребусу, коју је исправила сама.

Слике на којима се уводи бројевна права

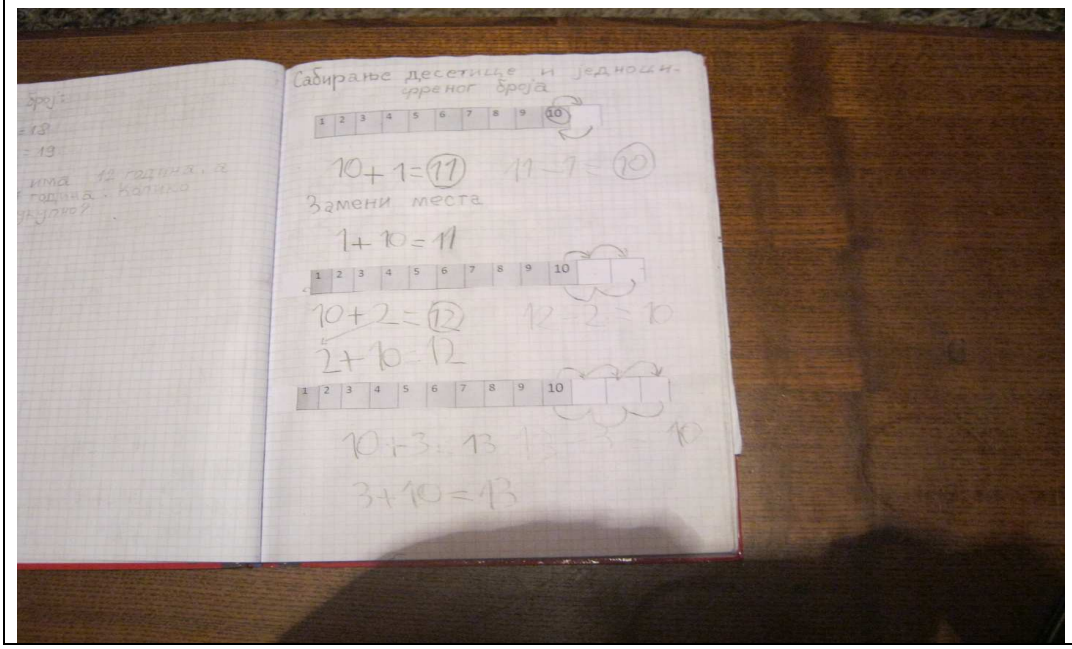

Сабирање десетице и једноцифреног броја

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10+1=11 11-1=10

Замени места

1+10=11

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10+2=12 12-2=10

2+10=12

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10+3=13 13-3=10

3+10=13

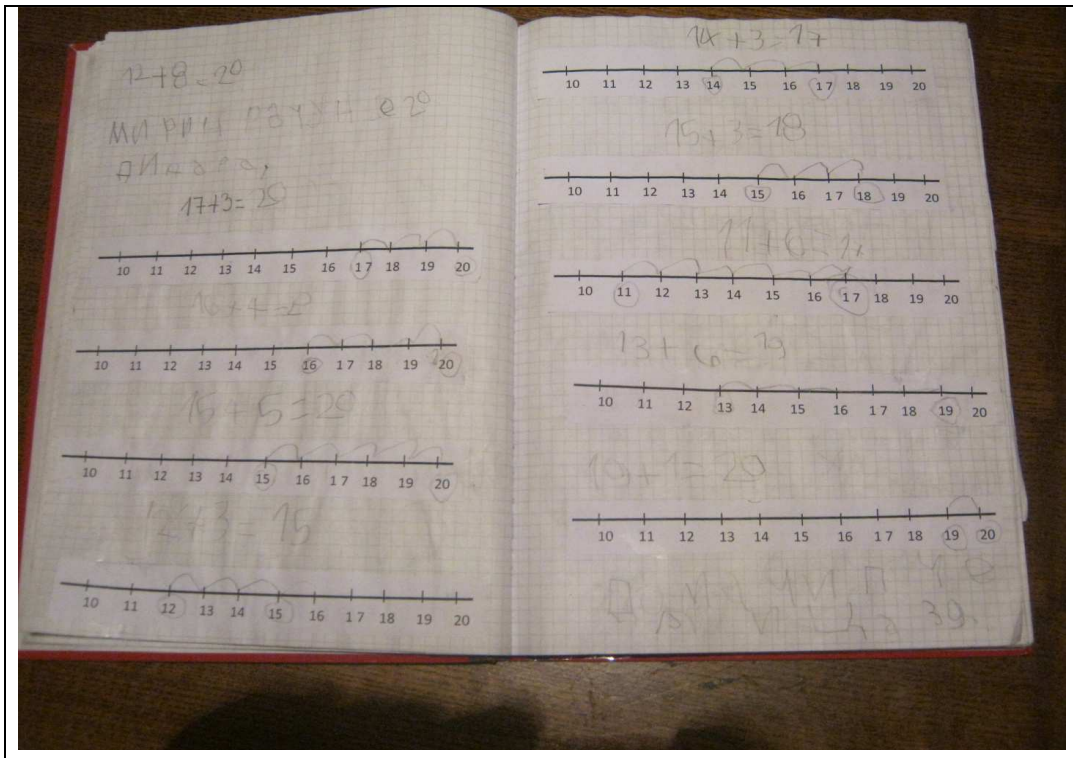
17+3=20
14+3=17
15+3=18
11+6=17
13+6=19
10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

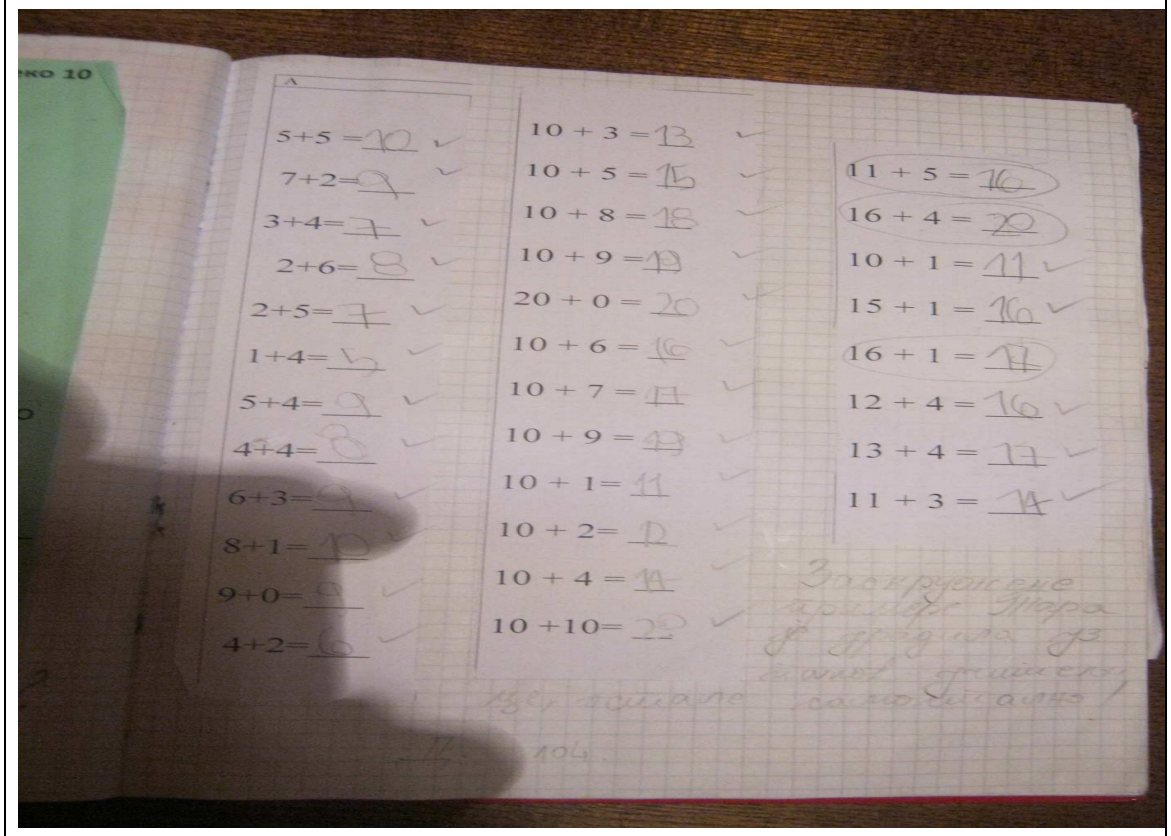
5+5 = 10
7+2= 9
3+4= 7
2+6= 8
2+5= 7
1+4= 5
5+4= 9
4+4= 8
6+3= 9
8+1= 10
9+0= 9
4+2= 6
10 + 3 = 13
10 + 5 = 15
10 + 8 = 18
10 + 9 = 19
20 + 0 = 20
10 + 6 = 16
10 + 7 = 17
10 + 9 = 19
10 + 1= 11
10 + 2= 12
10 + 4 = 14
10 +10= 20
11 + 5 = 16
16 + 4 = 20
10 + 1 = 11
15 + 1 = 16
16 + 1 = 17
12 + 4 = 16
13 + 4 = 17
11 + 3 = 14

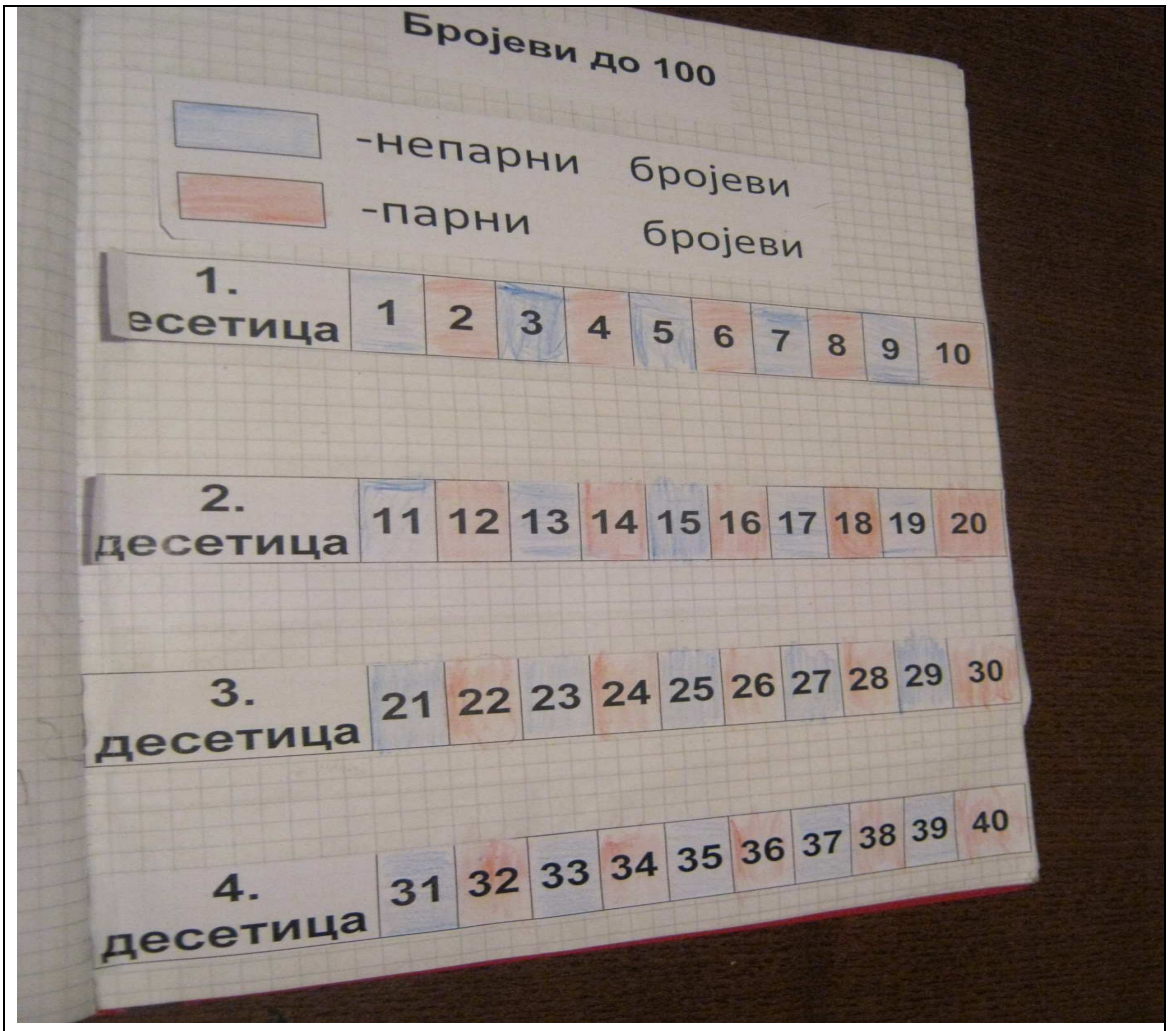

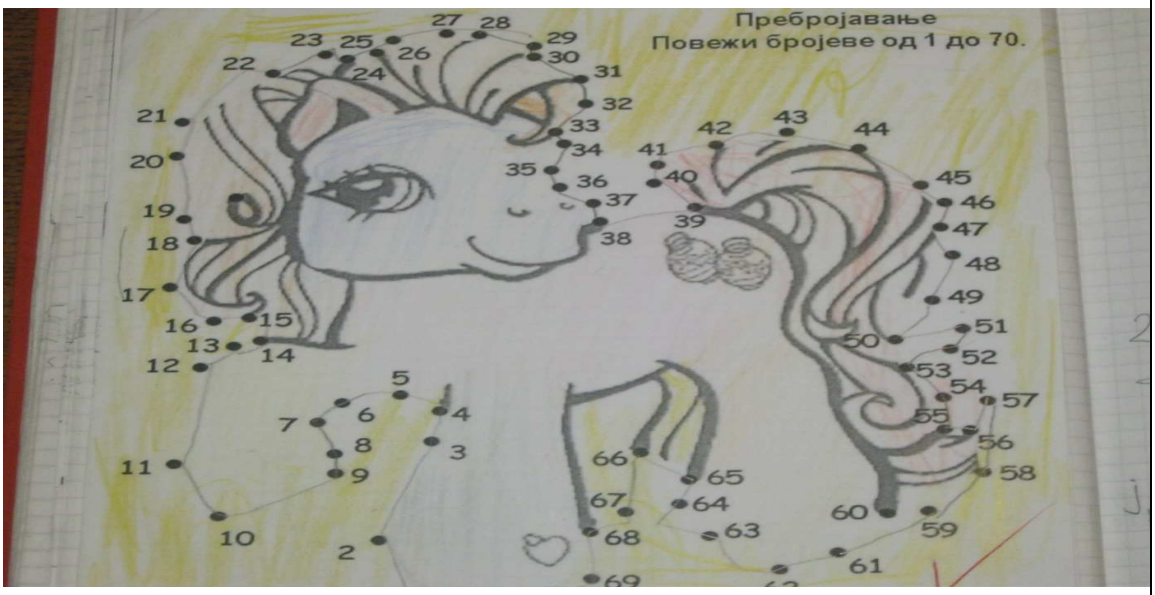

Слике – Радови из из наставног предмета „СВЕТ ОКО НАС“

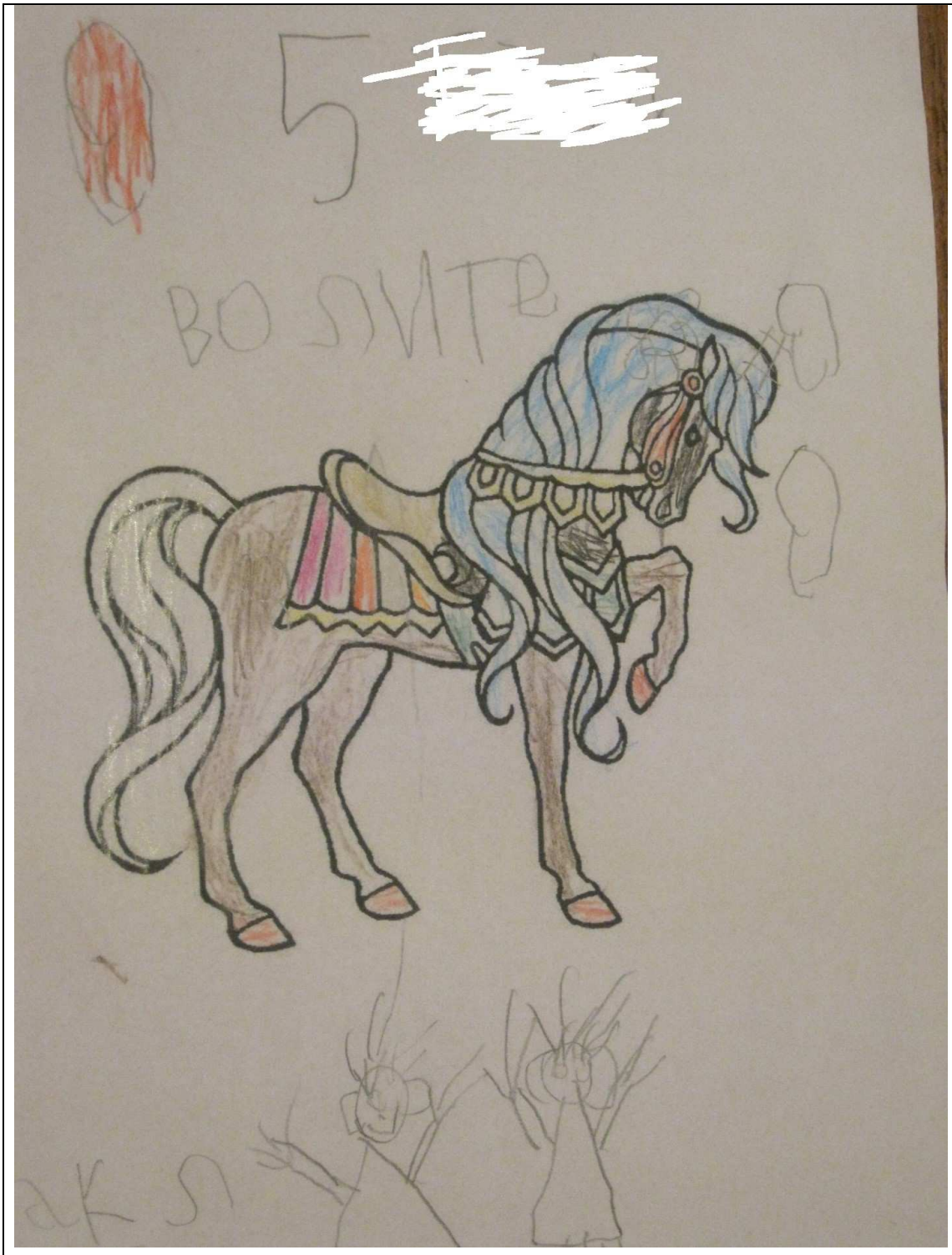

Слике – Завршни тестови из наставних предмета: Српски језик, Математика и Свет око нас

ЗАВРШНИ ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА сутра.

1. Попуни табелу уписујући штампаним словима речи које почињу на дато слово:

слово	име	биљка	животиња
Ј	Јана	Јаблка	Јаг
Т	Тара	Трешња	Тигар

1

2. Шта је то реченица?

_____

3. Напиши:

слово: Т, реч: Тара,

реченицу: Тара се игра.

1

4. Напиши супротно од:

широко- уско, радост- Туга,

брзо- спро

1

5. Поред сваке речи напиши реч истог или сличног значења:

врећа- џак, торба- Торба,

канта- кофа

1

6. Напиши речи које значе нешто умањено:

кућа- кућица, нос- носић,

сто- столић

1

7.	Стави одговарајући знак на крају реченице (. ? !) На столу је чинија [.] Мишо, пожури [!] Идемо ли у шетњу [?]	1
8.	Напиши реченице: обавештајна: Деца се играју. упитна: Да ли Леда учи? узвична: Дечо, доста!	1
9.	Постави питање: Маша се игра. _____ Ана бере цвеће. _____	0
10.	Заокружи правилно написане речи: **Ташна, тања, Пећа, београд,** **Јован, мачка, мајка, Ниш**	0,5
11.	Од датих речи напиши реченице: ЦРТА И ЛЕПО СИМА ПЕВА Сима је лепо цртала и пева. ЖИВИ РАКИЋ У НИКОЛА ВАЉЕВУ Никола Ракић живи	1

12. Прочитај реченице и одговори на питања:

На старом храсту је гнездо. У гнезду је пет птичица.
Мама их храни црвићима и бубицама.
Птичице цвркућу и уче да лете.

Где се налази гнездо? _____

Колико је птичица у гнезду? _____

Чиме мама храни птичице? _____

Шта раде птичице? _____

13. Додај потребне знаке у реченицу:

Од воћа највише волим јабуке малине, јагоде трешње и крушке.

14. Од дате речи састави више речи:

РАД → Рада
→ Рада
→ радост

15. Следеће реченице напиши у супротном облику:

Боба коси траву.
Боба не коси траву.

Имам десет година.
Немам десет година.

Кад си цртала?
Кад нисам цртала?

11,5

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ: [redacted] I 2.

Полаз ученице није [redacted] читању задатака зна... Речи и реченице [redacted] је сама читала и...

Завршни тест из математике

1. Нацртај:

а) праву линију

б) криву отворену линију

в) криву затворену линију

2. Повежи фигуру са називом:

правоугаоник

круг

троугао

квадрат

3. Нацртај скуп који чини 5 цветића.

4. Напиши бројеве од 1 до 20 бројећи унапред ~~а затим и уназад~~:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

5. Упиши у кружић знак >, < или = :

8 < 14 12 < 13 15 > 5 20 = 20 1

6. Напиши бројеве речима:

17 седамнаесет

65 шеесет пет

92 девет-деет два 1

100 сто

7. Настави да пишеш бројеве:

38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45 1

– помош!

8. Израчунај:

13+ 2= 15 14+ 4 = 18 18- 8 = 10

13 – 5 = 8 7 + 8= 15 6 + 7= 13 1

20 – 9 = 11 17 – 5 = 12

9. Израчунај: 0

20 + 30=_____ 50 + 8 =_____

90 – 20=_____ 96 – 6=_____

10.	Упиши потребан знак >, < или = : 20 ◯ 50 70 ◯ 40 80 ◯ 80 13 ◯ 30	
11.	Броју 10 додај број 4. Рачун: 10+4=14 ✓	1
12.	Број 18 умањи за број 3. Рачун:_____	
13.	На тањиру је 10 колача. Деца су појела 7. Колико је колача остало на тањиру? Рачун:_____ Одговор:_____	
14.	Ирена има 7 шнала, добила је од маме још 5. Колико укупно шнала има Ирена? Рачун:_____ Одговор:_____	
15.	Попуни табелу:	0,5

+	7	9	4	12	17
3	10	12	7	15	20

✓ ✓ ✓

Име и презиме: 9,5

Пачић у раду [redacted] је била врлодевна права; Знаш све задатака читача је лака!

11.	Допуни месеце који недостају: јануар, фебруар, март, април, мај, јуни, јул, август, септембар, октобар, новембар, децембар	1
12.	Живу природу чине _____ _____ и _____.	0
13.	Жива бића не могу да живе без _____, _____, _____ и _____.	0
14.	Маши се поломила омиљена играчка . Маша је (заокружи слово испред тачног одговора): а) срећна б) тужна	1
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ:		10

Разликује осећања.	Зна које су просторије у дому.	Разликује село и град.
Зна које су обавезе ученика.	Разликује карактеристике годишњих доба.	Познаје занимања.
Познаје саобраћана правила и знаке .	Разликује животна станишта.	Зна шта чини живу и неживу природу.
Познаје дане у недељи.	Познаје месеце у години.	Препознаје материјале

- Захтеве задатка читао је учитељ

Слика - писање у гризу

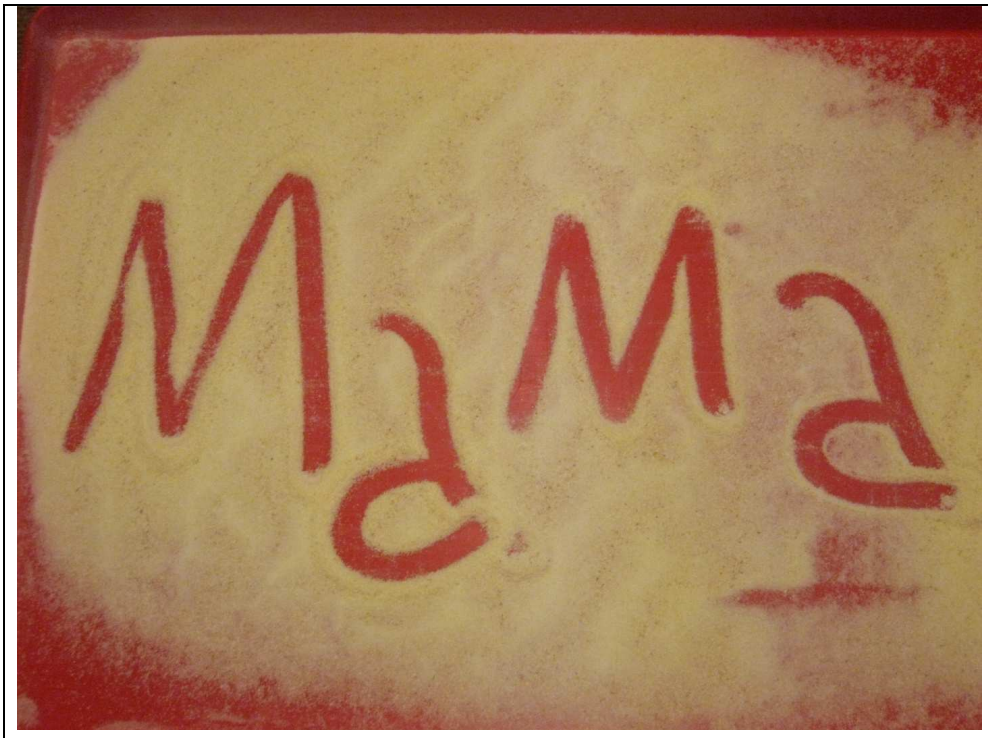

Слика – рад са картицама